

Redacția:
Strada Beriului Nr. 2.

Toate manuscrisurile ce privesc conținutul foii sunt a se adresa redacției.

Manuscrisuri nu se înapoiază — Epistole nefrancate nu se primesc.

Un număr costă 16 bani.

ACTIVITATEA

Foaie politică, economică, socială și literară.

Administrația:
Strada Beriului Nr. 2.

Prețul de abonament:
pe an 8 cor., pe 1/3 de an 4 cor., pe trei luni 2 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe an 20 franci.

Inserțiunile se acordează conform tarifului obicinuit.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Trei întrebări.

II.

Da, toți cari suntem sinceri și ne place a vorbi dreptate, trebuie să recunoaștem, că la noi n'a existat nici când, și nu există nici azi, pasivitate demnă de un popor.

Știm cu toții, că poporul părăsit de, în proporțiune, puțină inteligență, ba adese-ori și cu câte-un preot în frunte, alerga la alegeri, cu sutele!

Musica țigănească, tricolorul maghiar, sbierăturile poporenilor români sunt tot atâtea dovezi și semne eclatante și tot de-odată și foarte dure-roase, ale mult lăudatei pasivități — neexistente.

Afirmăm în modul cel mai hotărât, că poporul nostru, sub era pasivității a fost dat pradă machinațiunilor, cumpărătorilor de suflete a candidaților străini.

Inteligența în dulce far niente, sub pretextul binevenit al pasivității, n'a luat parte la luptele electorale, poporul în lipsă de conducători și deslușitori politici, se arunca ca oile rătăcite dintr'o crîsmă în alta, era o marfă în mâinile cortezilor, între cari se afla iciclea și Români.

Aceste sunt fapte, cari nu le poate contesta nimenea.

Întrebăm acum noi, că oare o astfel de pasivitate (12) nu este ironia unei tactice politice, a așa numitei rezistențe pasive?

Nu este aceasta o procedură demoralizatoare pentru părăsitul nostru popor?

Unde găsim în această groaznică procedură, școala politică pentru iubitul nostru popor, care se-i deschidă ochii, se-i arete interesele, drepturile lui, se-l lumineze, că cei cari îi cerșesc voturile, cari îi cumpără încrederea cu bani, nu represintă interesele lui, nu represintă justețele noastre pretensiuni în parlamentul țerii? care se-l lumineze, că fiecare alegător român votând pentru astfel de candidați, păcătuiește contra românismului, păcătuiește și contra conștiinței sale, pentru-că votul lui e o minciună vedită!

Unde și de cine se fie poporul nostru deslușit despre toate aceste, dacă noi inteligența ne retragem dela câmpul șgomotos, ba câte-odată și periculos al alegerilor dietale?

Frecările electorale, dacă sunt candidați adevărați de-ai poporului, sunt o școală excelentă politică pentru popor; pentru-ce?

E un lucru foarte clar.

Candidatul simțind toate durerile noastre, cunoscând toate plângerile

juste ale noastre, având cunoștințele și pregătirea de lipsă, ca se pășească ca apărător veritabil în lupta parlamentară, se prezintă în mijlocul poporului, și își deschide inima în fața lui, toate simțemintele, toate cunoștințele sale le transplantează în inimile poporului, îl luminează, că ce drepturi îi compet, cari sunt pretensiunile noastre naționale, bisericesti și culturale, pentru cari are sfânta datorință să plece în lupta parlamentară.

Cine ar avea îndrăzneala a contesta, că astfel de pășiri, prin toate cercurile electorale române, n'ar fi o școală politică eminentă pentru poporul nostru?

Vorbirile prin cari candidații de inimă și-ar desfășura programul, ar deschide ochii poporului, se vadă, urechile se audă, și mai pe sus inimile se simtă, apoi mintea se-și cunoască drepturile.

Puteți-ve închipui o astfel de școală fără activitate parlamentară?

Nu! de mii de ori nu!

În școala aceasta se manifestează deosebirea colosală între pasivitate și activitate.

Pasivitatea pentru aceea a demoralizat poporul nostru, ori se vorbim și mai precis, prin aceea a contribuit la demoralizarea poporului, pentru-că a făcut imposibilă o astfel de școală politică.

Candidații străini, din sinul adversarilor nostri politici doar nu vor fi dat creștere națională română poporului nostru?!

Am răspuns dară aci și mult stimatului organ „Drapelul”, că prin pasivitate cum s'a demoralizat poporul, și totodată recunoaștem, că sistemul imoral încă a contribuit mult la demoralizare, aceasta însă este cu un motiv mai mult pentru noi, că prin o astfel de școală se paralizăm din toate răspunderile mituirile și alte uneltiri ale sistemului, și atunci dacă nu în ciclul prim, da după două-trei astfel de alegeri cu toții vom simți o satisfacție, ba o fericire nespasă, văzând pedestalul moral la care s'a ridicat scumpul nostru popor!

E un adevăr firesc, psihologic, și nu o fantomă optimistă, că prin o astfel de activitate poporul trebuie să se ridice la înălțimea chemării sale, dar' nu numai prin școala alegerilor, ci din zi în zi prin discursurile deputaților sei trimiși în parlament, al căror spirit prin zierele noastre și străine, va pătrunde prin toate unghiurile unde bate inimă românească.

Școala politică dar' n'ar fi sporadică, mărginită numai la actele de alegeri, ci ar fi continuu susținută prin activitatea parlamentară a deputaților nostri.

Privitor la rezultatele faptice par lamentare, nu suntem nici noi optimiști, nu sperăm nici noi, că guvernării țerii s'ar grăbi a ne implini toate pretensiunile noastre, fie acelea cât de drepte, și fie purcederea bărbaților nostri cât de energetică.

Avem însă o armă foarte puternică, și aceasta e: — *devisa pronunțată a guvernului actual: legea, dreptul și dreptatea.*

Rezultatul luptei purtate cu astfel de arme trebuie să urmeze.

Și dacă nu vom avea alt rezultat, decât numai moralul și viul simț național al poporului nostru, putem fi îndestuliți, că am câștigat totul!

Conferență secretă națională?!

Despre o astfel de conferență vorbește „Budapesti Hirlap” într'o corespondență din Sibiu, afirmând că acea conferență ar fi hotărât, că Români, o mare parte, să pășască în activitate, cu program liberal, adică guvernamental (!)

Noi nu credem, că ar fi posibilă o astfel de conferință și o astfel de hotărâre, care ar ignora cu desăvîșire toate pretensiunile noastre, cari cu tot dreptul le formăm și pentru cari toți Români, fie activiști ori pasiviști, trebuie să lupte din toate răspunderile.

Orăștie, la 24 Febr. n. 1901.

Mult stimatul organ „Drapelul” cu respectabila obiectivitate discută chestiunea unei eventuale treceri a Românilor în activitate electorală, și declară că este exclusă posibilitatea.

După convingerea noastră, baza din care pornește dl Dr. V. Branisce, st. director al aelui ziar, este greșită.

În nr. 8 își exprimă temerea dl Dr. V. Branisce, că concedând că unii Români de inimă s'ar strecura în parlament, aceea după-ce s'ar convinge că vorbesc în pustiu, și-ar depune cu greață mandatele, și rezultatul ar fi: o nouă decretare a pasivității.

Este adevărat, că deputații nostri, adevărați ai nostri, ar avea un lucru greu în dietă.

Și tocmai pentru aceea trebuie să trimitem acolo bărbați cari au tăria de lipsă, ca să nu despereze pentru-că vorbesc în pustiu.

Avem noi câți-va bărbați de aceștia, unul e tocmai și dl Dr. V. Branisce.

Apoi e o rătăcire a crede, că ar vorbi în pustiu, dacă nu i-ar asculta parlamentul și guvernul, i-ar asculta cele 3 milioane de poporeni, și în inimile acestora vorbele lor ar avea un răsunet atât de puternic, încât precum am arătat la alt loc, deputații nostri ar fi mândri de rezultatul strălucit moral.

Să nu ne ferim dar' de greutatea, că luptă fără de greutatea nu este.

Dând poporului nostru creștere politică și dezvoltându-i moralul, casurile păcătoase, ca cele din Bucovina, vor fi tot mai rare, și cu timpul trebuie să dispară, la noi poate mai curând decât în Bucovina, pentru-că sunt mai mari anomalile.

Națiunile după părerea noastră nu se pot asemăna cu „omul beat”, ba nici cu un individ, care nu-i beat.

În viața privată nu stăm de vorbă, cu omul care nu ne convine, și prin aceasta nu n'perdem nimica.

O națiune, acest lucru nu-l poate face, pentru-că ce altă națiune aplică simplaminte principiul de nobis sine nobis, — față de ea.

Așa ni-se întâmplă nouă de atâtea timp încoace.

Să nu ne amăgim dară cu buna nădejde, că „omul beat” acuși are să deie în groapă.

Despre aceea, că guvernul ne-ar chema cu ceva seriozitate în parlament, noi n'avem cunoștință.

Din contră noi credem, că atunci are dreptate dl Dr. V. Branisce, când presupune la alt loc al ziarului seu prețuit, că guvernul se va îngrijii ca—astfel de „guri sparte”, adecă oameni de inimă și energici să nu între în parlament, ceea-ce e identic cu aceea, că guvernului nu poate să-i convină o activitate resolută națională, mai cu seamă nu dacă activitatea va fi și obiectivă.

Apoi nu eventualele vorbe, ci faptele guvernului manifestează dorința adevărată.

Nouă altcum ne-ar părea bine dacă guvernul ar fi pentru activitatea noastră națională, că la alegeri bărbații nostri n'ar avea să se lupte cu atâtea greutatea, dar' ne temem că în privința aceasta pasivității și guvernul au același scop, însă diferite motive.

De-ale băncilor noastre.

Dăm loc corespondenței primite, de oare-ce sanarea neajunsurilor e interes comun. Deocamdată nu comentăm procedura d-lui Dr. Teodor Mihali, ci așteptăm eventualele lămuriri.

Deș, la 16/II 1901.

Onorată Redacțiune!

Cu bucurie am văzut că organul „Activitatea” se ocupă în mod mai intensiv cu unii rami principali ai vieții noastre naționale, cum este comerțul și economia națională, ale căror organe o formează în cea mai mare parte instituturile noastre economice financiare sau băncile.

Este adevărat, că și până acuma s'au ocupat unele din zierele noastre cu afacerile băncilor, însă numai atunci când a fost vorba despre părțile cele bune, sau mai bine zis despre a aduce elogii, și a face reclamă unor persoane, ear' scăderile ce există la instituturile noastre respective la conducătorii lor, s'au retăcut în mod dăunos sub deosebite pretexte, vezi Doamne, „interese mai înalte, «ba chiar politice ș. a. Fiind însă instituturile noastre de bani averea comună a poporului românesc atât din punct de vedere național cât și material, ni-se impune în mod imperativ, ca incorectitățile și abuzurile existente să le sbiciuim cu scop vedit, ca relele să se coregă până când încă nu e prea târziu; deci trebuie să atragem atențiunea celor interesați și în primul loc a acționarilor, ca să fie orientați asupra acelor scăderi respective abuzuri ce se comit în numele lor din partea unor clicăși ce stau în fruntea acestor instituturi. După-cum am cetit în „Activitatea”, foaia din Sibiu »R. E.» a descris și apreciat foarte corect și bine legătura dintre acționarii direcțiunii și comitet, din care descriere s'a putut convinge ori-care acționar, că nu acționarii sunt dispunători peste averea lor, ci unii conducători, cari în cele mai multe casuri se servesc interese contrare acționarilor, re-

mânând acționarilor dreptul de a plăti și a tăcea, respective oi de tuns și muls.

Motivul acestor rele zace în aceea, că acționarii sunt indiferenți, nu se prezentează la adunările generale, ci numai își trimit plenipotențele la adresa direcțiilor, pe care plenipotențe în cele mai multe cazuri le împarte directorul conform intereselor sale proprii și nu a acționarilor, devenind astfel iluzorie orice propunere salutară venită din partea vre-unui acționar, ba în cele mai multe cazuri acționarul este terorizat și huiduit din partea clișilor dlui director, fiind clișii dlui director mai toți acționarii fabricați înainte de adunare a la minut, vorba dlui Dr. Alexandru Vajda Voevod.

Pentru ilustrarea celor expuse amintesc numai despre casurile întâmplătoare la institutul »Șomeșana«, al cărui fondator și acționar sunt și eu. Dela înființarea acestui institut dl Dr. Teodor Mihali, care de altcum profesază advocatura privată, și-a reținut pentru sine pe lângă postul de director executiv și membru în direcțiune și postul de avocat al acestui institut, ba ca să fie și pupăză pe colac a etablat și institutul în căsile sale, deși dela început în contra acestei concentrări agresive s'au ridicat voci din partea fondatorilor și acționarilor locali, însă aceste voci au fost amuțite prin terorizări și sortări, fiind sortați și dați afară din direcțiune și comitet toți acei membri cari au cutezat a-și ridica cuvântul în contra cutării incorectității. Tot astfel a practisat dl director până în 1896, când ne mai fiind în loc, din 10 acționari (advocați, protopopi, etc.) cari s'au aprobe procedura sa, a ales în direcțiune pe funcționarii institutului și pe unii acționari externi, cari nici habar n'au avut de institut ci l'au lăsat să-l conducă dl director, care de altcum nici când nu a fost acasă, cu funcționarii săi, cari erau membrii în direcțiune. Iși poate închipui ori-și-cine că în astfel de formațiune ce controlează a putut fi acolo, ba văzându-se dl director liber respective fără de controla recerută și văzând că și alți conducători își vind căsile la institutele de sub conducerea lor, cum s'au vindut în Cluj la »Economul« și în Bistrița la »Comerciantul«, și-a propus a-și vinde și D-sa casa sa din Dej la banca »Șomeșana«, și fără de-a aduce cauza în direcțiune (care deși a fost compusă din funcționarii și totuși i-a fost contra la aceasta) a dus chestia cumpărării în adunarea generală, basându-se pe plenipotențele sosite dela acționari și distribuite între acționarii fabricați a la minut din clișii și; în adunare, pune la cale pe acționarul Matei Pop (capelan în Ocna-Dejului și în prezent aplicat la »Șomeșana« ca cassar) ca să propue cumpărarea căsii D-sale cu un preț de 26.000 fl., adică douăzeci și șese mii fl., pe acea casă, pe care dînsul o cumpăraseră în stare nouă și scutită de dare cu 12.000 fl., ear' grădina a vîndut-o cu 4—5000 fl., deci i-a fost rămas în preț de 7—8000 fl., va să zică, a voit

a octroa o realitate care îl costă 7—8000 fl. cu 26.000 fl. pe institutul »Șomeșana« și aceasta a voit a o face numai din interesul ce-l are față de institut și cauza națională — vorba dînsului. În adunarea generală în contra acestei temerare propuneri s'a ridicat dl protopop local Ioan Welle, fondator și fost membru în direcțiune și în mod loial și obiectiv combate cu argumente propunerea capelanului, dar' ce să vezi, se scoală un domn, despre care acționarii numai atîta știu, că-i aplicat în cancelaria advocațională a dlui director, și într'un mod temerar atacă pe protopopul ridicînd pumnul asupra lui, în urma cărei proceduri dl George Pop de Băsești s'a văzut necesitat a se ridica și a apostrofa pe viteazul acționar dl Dr. Ioan Kerekeș Rotariu, care era acționar fabricat a la minut. Tot astfel a decurs la »Șomeșana« și a II-a adunare și numai din motiv, că dl director sprijinit de dl Dr. Ciuta din Bistrița și dl Dr. Vajda-Voevod din Cluj, voia cu tot prețul ca contra voinței acționarilor locali cari cunosc împrejurările s'e-și octroeze casa cu 3 prețuri pe institut. În a II-a adunare văzînd dl director Dr. T. Mihali că afară de d-nii amintiți, cari de altcum sunt externi, nici un acționar din loc nu a fost pentru cumpărare ci toți contra, și-a retras ofertul.

Acuma din nou se pregătește dl director Mihali a pune pe tapet chestia cumpărării casei sale, se vede că în decurs de 1 an și-a mai prins câțiva acționari noi, cu ajutorul cărora vrea a octroa casa pe institut — apoi mai departe fie ce-o fi de institut. S'e impune de sine întrebarea, că pentru ce, și din ce motiv voește dl Dr. Mihali ca s'e-și vîndă casa la bancă și nu la alții, căci largă-i lumea aceasta? Explicarea e simplă și anume, din motiv, că numai astfel poate profita 18—19.000 fl., altcum nu.

Cu această ocaziune mă mărginesc la atîta, în credință, că dl director Mihali însuși se va convinge că ce s'a făcut, nu a făcut bine și că în viitor se va nuzi a servi interesele acționarilor și nu ale sale proprii.

Un mare acționar.

„Ardeleana“—ide.

Dacă tăceai,
Bine făceai!

»Tribuna Poporului« în nr. 26 dela 23 Februarie n. a. c. din nou face elogiul directorului de bancă Dr. I. Mihu, sub rubrica »Români harnici«. Nu știm, cui se atribuimă apărarea față de »Egyetértés« dela 29 c. a acestui bărbat, căruia de atîtea-ori i-se aduce în ziaristica noastră, după noi nemeritate, laude. O împrejurare știm și o constatăm, că »Trib. Pop.« până de curînd nici când nu s'a ocupat cu, după unii, vestitul dir. de bancă. Știm și aceea, că până atunci cel mai odios ziar al nimitului dir. de bancă

era chiar »Trib. Pop.« și încă dela începutul aceleia.

Mănecînd din împrejurările locale, schimbate în cîțva, cu prilejul adunării generale a anului trecut, întrucît editorul »Trib. Pop.«, Aurel P. Barcianu, a fost ales în comitetul de supraveghere al »Ardeleniei«, constatăm, că referințele între dir. executiv și »T. P.« încă s'au schimbat (!)

Despre motivele acestei apropieri vom avea ocaziune a informa publicul la timpul seu și locul potrivit. Acelea sunt de altcum de natură privată și stau în legătură cu interese private și particulare, basate pe zicerea: o mână spală pe cealaltă și amîndouă obrazul.

Afirmările numitei foi maghiare, că aici în Orăștie se sîrvește o muncă de sobol valahă și se vaietă, că Românii din Orăștie și anume Dr. Mihu și cei adunați în jurul d-sale, prin banca »Ardeleana«, fac rău mare — Ungurilor, ear' răul acesta, că lucră cu atîta istețime (?), încît banca pe zi ce trece propășește și aduce Românilor o mulțime de foloase, tradează necunoașterea relațiilor și însușirilor înăscute, atît a dir. executiv Dr. Mihu, cît și a membrilor de direcțiune.

Dacă ne-ar permite spațiul acestei foi a caracteriza pe unul fiecare din direcțiunea »Ardeleniei«, așa după-cum ar merita și basaiși numai pe faptele lor de până acum, apoi și cel mai șovinist corespondent s'ar putea convinge, că din punct de vedere național românesc, sunt cu totul tot inofensivi, neproductivi, ba putem afirma fără hesitare, că nici unul, nici când și sub nici o împrejurare simțăminte adevărat românești n'a dovedit. Prin urmare, foaiei kosuthiste n'are să-i fie teamă, că nici în viitor din partea acestor membrii de direcțiune primejdie nu le va veni.

Propășirea Românilor din Orăștie și jur, se poate atribui singur numai puterii de vitalitate proprie și la nici un cas lui Dr. I. Mihu. Se vede, că peana simbriașe, care de altcum își schimbă vederile, ca Neamțul manta, nu are cunoștință despre trecutul acestui ținut, care până nu apărî pe arena publică Dr. Mihu, era cu mult mai entusiasm de afaceri adevărat naționale românești. Avea-vom prilej a face istoricul acestui ținut și vom dovedi, că chiar Dr. Mihu ne-a opăcit în ale propășirii în cele naționale cu tactica sa plină de considerări, reserve, conjecturi, conservatism și înțelepciune mai înaltă vinerenească. Chiar o peană acum simbriașe a zis înainte de asta cu 3—4 ani, că Dr. Mihu ne stă în calea dezvoltării noastre mai naționale. Cum vine tot acela și aduce posane în continuu, tot numai la adresa lui Dr. Mihu?

Am dori să știm, ce ține un atare corespondent, despre consecvență? cum suscepe el »constanța«? De cumva este teolog, pentru-ce nu se aplică zicerii lui Matei 24.

13: »Cine este statornic până în capăt, se va mîntui!«

Despre munca cinstită, apoi întărirea neamului românesc, asemenea ne vom da părerea cât de curînd, însă timpul este deocamdată, nepotrivit.

Că institutul »Ardeleana« și celelalte așezăminte culturale, sub o conducere mai rezolută, națională și precisă, ar fi avut de urmărit o înaintare cu mult mai însemnată, nu începe idioială.

Afirmarea penei simbriașe, că unii Români și-au agonisit și avere pe lângă »Ardeleana«, este adevărată. Cari sunt aceia și în ce mod au agonisit avere, asemenea vom servi cu date pozitive la timpul binevenit. Această din urmă constatare, va fi însă amară.

Nici fama aceea nu stă, că »Ardeleana« ar fi cumpărat nu știu câte moșii ungurești, și le-ar fi împărțit între Români, deși imbecilitate de bunăvoie s'au făcut destule, cari din comoditatea dir. exec. însă nu s'au acceptat, poate și de teama aceea, ca să nu fie timbrat de rău patriot. Prin urmare nici din acest punct de vedere nu amenință primejdie pe elementul unguresc. Despre o moșie cumpărată dela un Ungur și vîndută ear' unui Ungur, vom reveni.

Reuniunea agricolă întemeiată la anul 1899 sub auspicii cam triste, discutiuni înverșunate și alegere de comitet »a la sprînceană«, încă nu are să cauzeze durere de cap celor dela »Egyetértés«, căci rezultatele acestei reuniuni, în urma intereselor proprii încuibate deja, nu stau în raport de propășire, pentru-că redactarea costisitoare a »Bunului Econom«, nu peste mult, va consuma fondul votat de institutul »Ardeleana«.

»Tribuna Poporului« și informatorul ei ne pune în tovărășie cu »Egyetértés« și afirmă »că e trist, că sunt și Români, cari îndemnați de pismă, uneltesc și ei, ba chiar scriu la o foaie, împotriva dlui Dr. Mihu și a celorlalți Români dela »Ardeleana«, vezi asta! Noi cești dela »Activitatea« nu suntem întovărășiți cu nici o foaie ungurească. Aceasta se știe. Noi nu banchetuiem cu nici un grup politic maghiar.

Suntem neatîrnători de ori-și-ce partid văzut și nevăzut. Avem în vedere numai binele de obște și interesele curat românești. Am promis, că lucruri necorecte, obvie ele ori și unde, fie comise de ori-și-ce persoane, înalte și mici, avuți sau sîraci, le vom sbiciui după-cum merită.

Pe basa aceasta am dat loc și corespondenței din nr. 2: »Reflexiuni la un banchet economic în Orăștie«, cu care noi nu am avut nici în clin nici în mănecă nimic.

Prin publicarea acelei corespondențe am dovedit noi pizmă? Lasă-ne în pace! Pizma, după Ischokke este: Rîvna de avere, fudulia și urirea omenimii. Nu strică numai tichna de viață a celui cuprins de pizmă, fără caută și se nuzuește a nimici fericirea deaproapelui, feții lui sunt bucuria de paguba altora, calumnia, nedreptatea, fătăria și ura nedume-

FOIȘOARA LA VÎNĂTOARE

Schiță de H. Buffnoir.

Seara. erau ceasurile zece, pe terasa castelului, care domină valea înflorită, d-na de Preste spuse lui Julien, sosit în acea zi chiar din Paris:

— Vrei așa dar' cu ori-ce preț ca să vin la acea întîlnire! Dar' este o nebuniă; ții să mă pierzi cu ori-ce chip! Să băgăm de seamă, scumpul meu, să fim prudenți; bărbatul meu are deja bănueli și înfruntăm un mare pericol.

Drept ori-ce răspuns, Iulian sărută cu patimă pe tînera femeie și sărutul fu atît de elocvent, încît ea consimți să vină la întîlnirea de a doua zi în fundul pădurei la un loc, pe care el îl indicase de mai înainte. De multă vreme încă el proiectase o întîlnire cu amanta sa în mijlocul naturii sub umbrișul des al copacilor, în răcoarea parfumată a pădurei. Se va furișa dela vînațoare și va veni să aștepte pe d-na de Preste în locul singuratic, pe care el îl indicase și pe care ea îl cunoștea încă din copilărie.

Des de dimineață vînațorii plecară cu

câinii lor și cu tot tîmbălăul. Sunetul cornului răsuna purtat de eoul munților, câinii lătrau cu putere, ear' țeranii turburați în liniștea muncii lor monotone, se uitau mereu înspre pădure cu speranța să vadă eșind vînatul zăpăcit de copoi.

Julien și baronul Preste urmînd vînațoarea veseli amîndoi, vorbeau împreună și făceau proiecte pentru distracțiile carnelului viitor.

— Ai să faci cum am făcut și eu, dragă prietene, zise dl de Preste la cotitul unui colnic, ai să te însori. La urma urmelor se plictisește ori-și-cine cu amantele, ori-cît ar fi ele de bune și să știi, viața de familie are și ea poezia ei.

Înțeleptele consilii ale baronului fură întrerupte de semnalul unui pușcaș, care anunța urma cerbului și cei doi amici se despărțiră. Vînațor întrepid, dl de Preste se lăsa condus de pasiunea sa favorită și se lua în urmărirea vînatului, care ținut de aproape de copoi, se refugise într'o insulă din mijlocul lacului.

Julien se reîntoarse și încet-încet ajunse spre locul, unde trebuia să vină și baroneasa. Și după cum până la ora de întîlnire mai era încă vreme, el se așeza la umbra unui stejar bătrîn.

Absorbit cu totul de pasiunea sa, el n'avea decît un singur gînd: femeia, pe care o adora.

Reușise să o stăpînească după șese luni de curte continuă și viața lui era într'însa. Pentru baroneasa de Preste, el ardea de focul divin și teribil, care consuma pe Sapho și Phedra.

După o delicioasă reveriă, Julien își reluă drumul cătră locul de întîlnire. El urma cursul unui mic pârăuș care șerpuește între doi munți uriași. Cărarea paralelă acestui pârău era întinsecă de frunzișul des al copacilor; aerul era răcoros și parfumat de mirosul fînațelor cosite. Din când în când, câte o casă izolată, adăpostul vre-unui pădurar.

Inima de artist a tînerului amorezat era mișcată și simțea că fericirea este ascunsă sub acoperișul modest al acelor colibe înconjurate de grădini și de verdeață. Visuri de viață retrasă în pustiul pădurilor îi frămîntau creierul și înduioșat, gînditor, se depărta de coliba în care ar fi vrut să-și stîrșească viața cu iubita sa.

Sosit la o răspîntie de colnice și de poteci, Julien se găsi în fața locului de întîlnire, care până atunci fusese închis între două șiruri de munți, descoperi un spațiu imens, tivit tot cu munți și cu coline, dar' care părea un amfiteatru grandios, clădit de natură pentru plăcerea ochilor și pentru od hna sufletului. Un fior misterios îi trecu prin inimă la aspectul marelui brazilor gigantici, cari

umpleau o coastă lăturalnică, dominat încă spre vîrf de stînci enorme.

În acest loc d-na de Preste trebuie să vină să-și găsească. Ea sosit ceva mai tîrziu. Ei se adăpostiră sub frunzișul des al copacilor, înfășurați într'un farmec straniu de singurătate, de tăcere și de fecunditate. Vînațoarea era departe; nu se mai auzeau nici chișnitul copoilor nici sunetul cornului; totuși un sentiment de frică se amesteca în expansiunea fericirii lor culpabile.

Julien culese câteva flori de cîmp și le dete amantei sale, apoi îngenunchiînd lângă dînsa pe covorul moale de mușchi, îi luă mîinile într'ale sale și o îmbrățișa cu patima extremă a dragostei.

Pe când o ținea în brațe o detunătură puternică a despicat văzduchul, și nenorocitul căzu trîsnit. Un al doilea glonț, lovî pe baroneasa drept în inimă. Ea mai avu încă forță să-și îmbrățișeze amantul și să strige:

»Oh! scumpul meu Julien!«, și muriră astfel împreună, unul în brațele celuilalt.

Țeranii transportară spre seară la castel pe un pat moale de frunze de stejar cadavrele celor doi amorezați.

Baronul de Preste, care i-a ucis, buimăcit, nu scoate un singur cuvînt. Copioii, legați de acum în lanțuri grele, urlă sinistru; ei au nostalgia pădurei.

rită. Astfel de buruiene, la noi cești dela „Activitatea“, înzadar s'ar încerca cineva, că nu va afla nici când. Poate că însă și caute în sinul Direcțiunii dela „Ardeleana“ și va afla din belșug. Intrebe cine are poftă, pe acei funcționari, cari au servit și mai servesc și azi, câte însușiri de acestea n'au avut prilej a observa la membrii direcțiunii. Pe ce temei sunt tratați funcționarii institutului într'un mod așa de arbitrar, încât te cuprinde milă de ei și familiile lor. Până când se vor susține aceste stări de nesuferit, cari numai la bine nu pot duce? Ce se zicem de biata clientelă, care umblă dela Pontius până la Pilat și nu capătă nici un sfat.

Vă întrebăm, dl'or dela „Tribuna Poporului“, aveți d-voastră cunoștințe pozitive despre toate afacerile și lucrurile perverse, cari ocur zilnic la acest institut? Noi credem, că sunteți rău informați, pentru-că atunci nu ne-ați da epitetul de pizmatăreți. Da, este drept, că combatând sistemul bolnăvicios trebuie să combatem și oamenii, cari l'au creat acest sistem, fie acela Dr. Miha sau și altul.

Este timpul suprem a face în toate lumina și avem nedejde tare, că ne va și succede.

Lupta începută încă în anul trecut o vom continua și asigurăm pe fie-care Român binevoitor, că s'fârșitul bun va aduce cu mult mai bune servicii cauzei române, pentru-că stîrpit odată pentru totdeauna sistemul monopolizator și de nemotenie, institutul „Ardeleana“ și celelalte așezăminte, vor propăși cu adevărat spre bine. Nădejdea și garanța ne este în vitalitatea poporului român din aceste părți.

AGENDELE DIRECȚIUNII — DUPĂ ÎNCHEIEREA ANUALĂ

(Urmare și fine.)

De altcum, chestiunea aceasta fiind controversată, mai consult este, să se publice ambele rapoarte, căci în modul acesta se evită mai sigur ori-ce eventualități neplăcute.

Relativ la procesul verbal al adunării generale, §. 180 al L. C. dictează următoarele:

»Despre fiecare adunare generală este a se dresa un proces verbal, în care să se introducă numele acționarilor prezenți și numărul acțiunilor reprezentate de dinșii. Protocolul acesta este a se subșterne din partea direcțiunii, fără amânare tribunalului competent, în original sau în copie legalizată.»

Legea, cum vedem, nu impune o formă anumită pentru dresarea procesului verbal al adunării generale, ci pretinde numai, ca în acela să se înscrie numele acționarilor prezenți și numărul acțiunilor ce represintă, precum și conclusele adunării generale, și anume în ordinea în care s'au adus și în textul enunțat de president, căci valabile și executabile sunt numai conclusele luate la protocol. Ștergerile și adausurile trebuie, de sine înțeles, evitate.

Obiectele sau scriptele (rapoartele, bilanțul) cari servesc de basă a concluserilor, trebuie totdeauna precis circumscrise, încât nici când să nu fie dubietate, că cutare conclud la ce se referă. În punctul prim se constată înainte de toate capacitatea de conclud a adunării generale, apoi urmează tot în punctul acesta sau în cel următor, concludul relativ la alegerea presidentului, notarului și verificătorilor adunării generale; după acestea vin conclusele aduse în conformitate cu ordinea de zi, publicată în convocător, întru cât adunarea generală, usând de dreptul seu, nu a făcut oare-cari schimbări; alte obiecte decât cele puse în program însă la nici un cas nu se pot desbata în adunarea generală.

Protocolul adunării generale, destinat pentru subșternere la tribunal, trebuie să fie dresat în limba maghiară sau dacă se subșterne românește, ceea-ce încă se poate, atunci trebuie să se acludă și o traducere maghiară legalizată.

Când adunarea generală are să ia decisiuni mai importante, d. ex. când se intenționează urcarea sau reducerea capitalului social, se poate chema pentru dresarea pro-

TOCOLULUI și un notar public, în care cas, se înțelege, alegerea unui al doilea notar este de prisos.

Protocolul adunării generale se verifică prin president, notar și verificători, și dacă se extinde pe mai multe coale, se coasă și capătul șinorului se sigilează; ear' dacă se fi-nește pe pagina ultimă, atunci se face rubru.

Subșternerea protocolului la tribunalul competent trebuie să se facă fără amânare, și încă înainte de executarea concluserilor luate, fiind tribunalele îndreptățite, întru cât ar observa oare-cari acte sau omisiuni contrare legii, a nimici conclusele și a lua din oficiu măsurile ce ar afla de lipsă.

Sub expresiunea »fără amânare«, care se folosește des în L. C., este a se înțelege un termen în care sub împregiurări normale, în genere, este posibil a îndeplini formalitățile legii. În cazul prezent protocolul se va subșterne tribunalului, îndată-ce va fi dresat, subșcris și instruat cu cele de lispă.

Cuprinsul comitivelor de subșternere, care în sensul decisiunii judecătorei supreme financiare sub Nr. 580/86 este scutită de timbru, variază după cuprinsul protocolului; dacă acesta nu cuprinde concluse, cari sunt a se introduce în registrul comercial, atunci tribunalul se reacearcă simplu a lua protocolul la cunoștință; la din contră sunt a se indica în comitivă anume punctele, cari vin a se înregistra; comitiva se prevede cu semnătura firmei.

Deodată cu protocolul adunării generale trebuie subșternut tribunalului și bilanțul anual, căci eată ce zice §. 198 al L. C.:

»Direcțiunea este obligată a prezenta tribunalului competent, fără amânare un exemplar original al bilanțului aprobat de adunarea generală.»

De aci rezultă că tribunalului sunt a se prezenta numai bilanțurile aprobate, pe când cele neaprobrate nu. Pe lângă „Bilanț“ se aclude și „Contul profit și pierdere“, ambele în original, va să zică subscrise de membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghere și provăzute cu clausula de aprobare a adunării generale, subscrise de president, notar și verificători.

Despre dispozițiunile penale relative la chestiunile tractate în cele premergătoare ne rezervăm a vorbi cu altă ocaziune.

Serata teatrală a meseriașilor.

Rar de tot ne este dat nouă Românilor în general, dar' mai virtos meseriașilor, ca să gustăm din frumsețile și plăcerile vieții sociale, mai ales împreunate fiind acelea cu predări musicale și teatrale, încât dacă din când în când ni-se dă ocaziunea, aceea o privim de cel mai însemnat eveniment în dezvoltarea vieții noastre sociale. Astfel sunt timpurile în care trăim. Miseriile sociale, frământările interne în toate păturile poporului nostru, precum și lupta de apărare contra elementelor străine, cari cearcă a ne desmoșteni de toate bunurile erezite dela moși-strămoși, ne-au sleit toate puterile, așa, că unii dintre noi abia ne mai ținem triul de pe o zi pe alta.

Cu toate acestea, din când în când, în butul tuturor acestor neajunsuri, totuși avem fericirea a ne croi câte o zi mai senină, câte o zi, în care să punem la o parte și să dăm uitării toate necazurile ce zilnic întimpinăm. O astfel de zi a fost pentru noi anul acesta ziua de 23 Febr. n., când am participat la serata arangiată de meseriașii nostri în frumoasa și spațioasă sală a otelului »Transilvania« din loc.

Cui dintre noi nu i-a saltat inima, văzând întruniți la un loc un număr frumos de inteligență, meseriași și popor? Iți era mai mare dragul să privești la dînsii, cum se salutau împrumutat și așteptau cu nerăbdare ridicarea cortinei.

După executarea a două piese din partea capelei Petrica, cortina se ridică și pe bină apare un tinăr, (Iosif Antonie) în frumos costum național țărănesc, predând cu destul succes monologul: »Păcălitul« de Anton Pop.

Acestuia i-a urmat din nou câteva piese musicale, și-apoi cortina se ridică earăși, lăsând privirii o cunună frumoasă de dame, toate în pitorescul costum seliștenesc. Era începutul piesei »Sărăcie Lucie« de I. Vulcan.

Dar' abia schimbă între ele câteva vorbe, și Viligă (dl C. Budoiu) nebulun satului apare în mijlocul lor și gâgâvînd se repede aci la una, aci la alta pentru a o săruta, la ceea-ce ele se retrăgeau. Cărașul Ioța (dl Iacob Herța) care voia cu ori-ce preț ca să-și însoare nepotul după Veselina (d-șoara Roza Rațiu), fata epitropului Iernilă (dl P. Banciu), precum și el însuși, care nici decât nu se învoia la aceasta, din cauză că-i era rușine să se bage în neam de căraș, el frunț în sat și care spera a ajunge și chinez, au fost neîntrecuți în predarea rolurilor lor. Bine și-au predat rolurile și d-șoara Rosa Rațiu, Catina Russ, (ca vrăjitoarea Sanda) și dl Rusalin Ionescu, ca fecior holtei.

Piesa a doua: »Vecinătate periculoasă«, deasemenea a reușit pe deplin. Ea a fost predată de următorii:

Croitorul Petecescu (dl Petru Banciu), care era epitropul unei sărmane fete, Săftica (d-șoara Sofia Bogat) și pe care voia s'o iee de nevastă, la ceea-ce dînsa se împotriva, căci întreținea relațiuni de dragoste cu un vecin, negustor bogat, Goleanu (dl R. Ionescu) printr'o crepătură în zid, cu care s'a și căsătorit, rămânând ca croitorul să iee de nevastă pe Zamfira (d-șoara Safta Adămescu) vecina sa, și de dl Iuliu Muntean ca servitor la Goleanu.

După succesul bun al reprezentațiunii a fost numai natural, ca și jocul să urmeze în mijlocul unei animații cât se poate de generale.

Dansul s'a început cătră orele 11 cu Hora și a decurs vesel până la orele 5 dimineața. Cadrilul prim l'au dansat 34 de părechi.

Puțin nēcaz au aflat cavalerii în aceea, că numărul damelor au fost mai mic decât al lor și astfel erau siliți să stee în continuă încordare și cu ochii pironiți pe câte o păreche de dansatori, ca îndată-ce vre-un cavalier mulțumia unei dame sau întors, să alerge la dînsa, nainte de a fi prevenit. Cu acest nēcaz cu tot, auziam pe unii zicînd, să fie și mâne încă o petrecere ca aceasta, totuși ași lua parte.

Astfel încheiu și eu: cu câte nēcazur și neajunsuri avem a ne lupta, dar' doresc ca' cât mai des să avem fericirea a lua parte la astfel de petreceri, cari ne mai indulcesc puțin amarul vieții. Ear' diletanților și neobositului lor conducător, dl C. Baicu, le zic: fiți mândri de succesul ce l'ați avut, cu atât mai vėrtos, că pe lângă greaua și obositoarea muncă de peste zi, timpul merit pentru recreare, l'ați folosit pentru a cauza publicului românesc o sară plăcută și veselă.

La revedere cât mai curînd!

Un participant.

A P E L

Pe când magistratul orășenesc prin aceasta aduce la cunoștința publicului de economi, că fondul de ajutorare a zilierilor și servitorilor, conform art. de lege XVI. din 1900, a intrat deja în viață cu prima Ianuarie a. c., provoacă a se lua în folosință în măsură cât de estinsă favorurile acelei legi, aducîndu-se totodată la cunoștință dispozițiile ei mai însemnate precum și prescriesele aceleia.

Membrii fondului sunt fondatori și ordinari. Membru fondator la secțiunea primă este acela, care contribuie anual 10 cor. 40 fil., ear' la a doua 5 cor. 72 fileri taxă.

Afară de drepturile generale (obștești) și cele în adunarea publică mai au drept de ajutor membrii din secțiunea primă:

a) în cas de boală: tratarea medicală gratuită, dacă în urma boalei devine neapt de câștig mai mult de o săptămână, până nu devine iarăși sănătos, în răstimp de 60 zile capătă zilnic câte o coroană, peste 60 zile însă lunar câte 10 coroane, dacă în urma boalei moare, membrii de familie rămasă primesc odată pentru totdeauna 400 coroane ajutor, sau dacă nu a rămas familie, să dă din partea fondului spese de înmormîntare 100 coroane;

b) dacă după 10 ani de membrie din ori-și-ce pricină și-ar perde aptivitatea de câștig pentru totdeauna și în măsură, încât în urma

debilității nici pe jumătate nu este în stare a-și câștiga cât un muncitor din loc sau un servitor, atunci capătă un ajutor lunar de 10 coroane până va trăi sau până ar ajunge eventual iarăși apt de câștig; și dacă cumva atare ajutor n'ar fi primit, atunci ajuns la etatea de 65 ani capătă odată pentru totdeauna 100 cor.;

c) dacă moare și moartea n'a urmat din nenorocire, atunci membrii de familie capătă: dacă a fost cel puțin 5 ani membru 200 cor.

» » » 10 » » 250 »

» » » 15 » » 270 »

sau dacă n'a rămas familie, dă fondul pentru înmormîntare 100 cor. ajutor.

La secțiunea a II-a membrii au tot aceleași drepturi de ajutor ca și la secțiunea I. cu aceea deosebire, că în casurile înșirate sub b) și c) capătă numai pe jumătate din ajutoarele stipulate.

Membru ordinar poate fi fiește-care ziler, sau servitor de economie, care are certificat sau comințiu de serviciu, trecut peste 14 ani și sub etate de 35 ani. Membrii ordinari se primesc bărbați și femei de o potrivă.

Până la finea anului 1905 pot fi primiți zileri și servitori ca membri, cari au trecut și de 35 ani, însă sunt mai tineri de 50 ani.

Primirea se face pe temeiul însinuării în persoană la magistrat — în cancelaria primarului.

Avînd în vedere binefacerea și favorul acestei instituțiuni fiește-care ziler (muncitor) de câmp și servitor este provocat a intra în tovărășie, pentru-că numai atunci se vor putea folosi de beneficii, dacă va fi o anumită sumă (50) de membrii însinuați și asigurați și comitetul local numai atunci se poate constitui, dacă numărul membrilor trece peste 50 înși.

Orăștie, la 13 Februarie 1901.

Fridrich Acker m. p.,
primar.

Revista externă.

Lupta Burilor.

Sosesc știri nefavorabile de astădată despre lupta admirabilă a Burilor.

Comandantul suprem al Burilor Botha, a pierdut în Transvaal în urma împresurării sale cu totul peste 300 oameni, un tun, 462 puști, 160.000 patroane, 3300 cai, peste 20.000 de vite cornute și 155—400 de oi, dacă-i drept ce se arată prin telegramele engleze.

Generalul De Wett după știrile engleze încă a fost bătut lângă riul Orange și ar fi pierdut 2 tunuri, 50 prizoneri. Armata i-s'ar fi împrăștiat și din 1200 de oameni numai 400 se zice că ar fi trecut riul Orange spre Nord.

Ne mirăm cum au putut aceștia 400 de Buri trece riul, dacă Englezii i-au bătut așa crâncen? Vom vedea, ce-i drept din rapoartele acestea.

Vot de neîncredere guvernului român.

În 25 Febr. 1901 Camera deputaților a votat guvernului Carp, cu 75 contra 74 voturi de neîncredere, după o lungă discuțiune.

China.

În China încep a se executa pedepsele contra prinților chinezi pretinse de puterile europene.

Csihsien și Hozucsengji Marți vor fi executați în Peking.

Despre sinuciderea lui Csansucian și Zingnien se așteaptă raportul.

Rusia iară trimite armată în China și anume 3000 oameni la Peking și 5000 la Sanhajkvan.

Oficiul postal și telegrafic reg. din Orăștie.

No. 128/1901.

Spectatei Redacțiuni „Activitatea“

Loco.

Comunicatul ce urmează, de interes obștesc, se transpune cu onoare și binevoii a-l publica în stimata foaie — în mod gratuit — și eventual în traducere.

Cu scop, ca publicul să-și poată procura pe timp mai îndelungat marce postale și a-le păstra fără multă îngrijire în stare bună și folosibilă, dl. Ministru a dispus broșurarea marcelor de epistole simple și recomandate pentru țările interne și străinătate de câte 10, 25 și 35 fileri (caiete de marce postale). Pe tablă din afară s'a tipărit tarifa corespunzătoare în extras.

Tablă din afară la marcele de 10 fileri este roșie.

Tablă din afară la marcele de 25 fileri este alburie.

Tablă din afară la marcele de 35 fileri este verzie.

Fiește care broșură conține câte 24 marce.

Prețul broșurei de câte 10 fil. costă 2 cor. 42 fil.

„ „ „ 25 „ „ 6 „ 02 „

„ „ „ 35 „ „ 8 „ 42 „

De oare-ce atari broșuri de marce postale au sosit deja, se pot procura la oficiul postal și la vinzătorii mai mari de marce din loc.

Orăștie, la 12 Februarie 1901.

Erllich m. p.

NOUTĂȚI

— **Hymen.** Dl. Dr. Gavrilă Suciu, advocat în Hațeg s'a logodit cu d-șoara Hortensia Penciu, fiica dlui Nicolae Penciu, jude de tribunal în pensiune din Sibiu. Sincere felicitări.

— **Denumire.** Dl. Valeriu Petco, concepist la direcția financiară din Brașov, a fost numit subsecretar la direcția financiară din Deva.

— **Pentru soldații rezerviști.** Ministrul de război a dat zilele trecute un ordin de cuprinsul, ca rezerviștilor săraci, dacă au să se prezinte la deprindere de arme în depărțări peste cincisprezece kilometri dela locul ubicațiunii lor, să li-se dea bani de călătorie când pleacă la deprindere și când se întorc acasă.

— **Regina Elena a Italiei** în curând va publica un volum de poezii din inspirațiile sale princiare. De altcum tină regină s'a ocupat până acum și cu studii numismatice. Așadar strălucita Carmen Sylva are o nouă concurentă.

— **Numărul Românilor în Rusia.** În lucrarea intitulată: „Rusia la sfârșitul secolului al 19-lea“, făcută din ordinul guvernului rusesc pentru expozițiunea universală din anul trecut, numărul Românilor din imperiul rusesc e socotit la 850.000.

— **Sinucidere înainte de cununie.** În Witkowitz era să se cunune zilele trecute, un vâduv cu o fată. Oaspeții erau toți adunați și așteptau numai pornirea la biserică. Când vrură să plece, vâzură însă, că mireasa nu se află nicăieri. O căutară în toate părțile, și spre cea mai mae spaimă a lor, o aflară spânzurată în podul casei. Se zice că fata a făcut-o aceasta, de frică mirelui, deoarece ce o pretenă a ei, li tot spunea că el e rău și are să fie nefericită etc.

— **Monument Regelui Milan.** În mai multe orașe din Sârbia s'au întreprins colecții pentru a se face fostului Rege Milan un monument. În Nisch s'au adunat peste 10.000

dinari. Foile sârbe vestesc, că apanagiul ce Milan a fost să-l primească pe anul acesta, în sumă de 360.000 franci, încă se va întrebuița spre acel scop.

— **O familie** constătoare din 20 de membri, din Modos, s'a dus toamna trecută în Brasilia, crezând că acolo o să afe un traiu mai ușor. Acum de curând a scris rudeniilor rămase acasă, că se nu se mai încerce nici unul a face acel drum, căci nici clima nu le prieste și nici traiul nu e mai ușor, ba din contră e mai greu.

— **Decorarea unui Ovreu.** Să nu se pară curios nimănui cuvintele de mai sus, căci în adevăr un Ovreu din Orașul Târgul-Măgurele (România), a fost decorat de către Regele Sârbiei, Alexandru. Fac mare târaboiu jidovimea din acea localitate, și unica lor vorbă de laudă nu-i decât că unul d'ei lor, și anume individul Goleșteanu, care din nefericire este șeful orchestrei reg. 20 de infanterie, a fost decorat de Maiestatea Sa. Bucuria ovreilor însă e de geaba; căci se vedem împregiurările în care a fost decorat jupânul Goleșteanu, cu care fac atâta paradă coreligionari săi. Cu ocaziunea căsătoriei Regelui Alexandru cu doamna Draga, acest Ovreu a trimis curții regale a Sârbiei o pretinsă compozițiune musicală, dedicată M. Sale Reginei! În schimb, tinărul rege l'a decorat! De sigur, regele a crezut că decorează pe un Român, căci nume românesc are și e și șef de musică la un regiment românesc. Se zice, că individul Goleșteanu, nu-i Român, ci Jidan curat, și că numele lui adevărat este Goldstein.

— **A dispărut împreună cu femeia — gazdei sale.** De câțva timp a sosit la Budapesta un academician din Berlin, Iosef P, feciorul unui mare proprietar prus. El locuia la un neguțător, a cărui femeie era una dintre cele mai frumoase din oraș. Tinărul s'a înamorat de dînsa și destăinuind aceasta femeii, aceea nu l'a refuzat, ci în conștelegere cu el, au luat drumul spre America. La câteva zile neguțătorul a primit două scrisori. Una dela tatăl feciorului, în care li reproșează, că n'a avut grije de tinăr, căci i-a făcut datorii de vre-o 50.000 cor., și una dela tinăr, în care li spune că el ajungând în America va lua de nevastă pe femeia sa.

— **I-a spart capul.** Dumineca trecută s'au jucat în strada bisericii din Lugos mai mulți copii, bătându-se cu brășuri de zăpadă. Unul din ei, făcând un brăș, a dat cu el într-o servitoare ce venia în mână cu un cuțit; aceea înfuriându-se a aruncat cuțitul între grămada de copii, spărgând la unul capul. Bietul copil se luptă cu moartea.

— **Intre oficerii Kaiser și Stankovici** din Varasdin a avut loc un duel cu pistolul, în care cel din urmă a fost omorât.

— **Omor și sinucidere.** Ospătarul Iosef Berda din Rosenthal și-a omorât într-o noapte cu sâcurea pe feciorul său și nevasta aceluia, din cauză că acestia nu voiau să-și mai dea bani, pe care bătrânul totdeauna li cheltuia pe beutură. Pe urmă s'a aruncat și el într-o fântână, unde s'a înecat.

— **Regina Draga a Sârbiei** a dat zilele acestea naștere unui prinț.

— **Trei cusătorese — cu noroc.** La tragerea loteriei în favorul săracilor câștigul principal de 20.000 cor, l'au dobândit 3 cusătorese din atelierul de modă Fischer din Viena. Aflând ele despre aceasta, de bucurie au voit se arunce acul numai decât la o parte, dar' având „Postarbeit“, cum se zice, au fost silite să-și gate mai întâiu lucrul, ziua aceea li-s'a părut însă ca nu an de lungă. Pentru una dintr'insele câștigul a fost de tot binevenit, căci întreținea legătura de dragoste cu un tinăr, și numai sărăcia li-a stat în calea căsătoriei. Acum, că a ajuns la bani, a defpt ziua cununiei pe sf. sârbători ale Paștilor, când își va pune, spre cea mai mare a ei bucurie, cununa pe cap. Celelalte două încă nu și-au statorit programul viitorului.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocaziunea aranjării Seratei teatrale a meseriașilor români din Orăștie, s'au încasat peste tot 253 cor. 30 fil.; spesele au fost de 179 cor. 40 fil., a rezultat astfel un venit curat de 73 cor. 90 fil., care s'a administrat fondului meseriașilor.

Suprasolviri benevole s'au făcut de către următorii prea st. d-ni: Ioan I. Vulcu 5 cor., Dr. A. Muntean 4 cor., Petru P. Barițiu 2 cor. 50 fil., G. Cușuta 2 cor., S. Corvin jun. 2 cor., V. N. Bidu 2 cor., N. Părau 2 cor., A. Roșu 1 cor. 20 fil., Alex. Hossu 1 cor., I. Lăzăroiu, com. 1 cor., N. Opincar 1 cor., N. N. 20 fil.

Primească toți acești marinimoși donatori cele mai ferbinți mulțumite.

Totodată se aduce mulțumită publică și dlui inv. dir. C. Baicu pentru ostenețele avute cu instruirea diletanților, precum și pentru faptul, că votându-se din partea mai multor arangiatori 20 cor. pentru diletanți, la indemnul d-sale aceia au respins a primi acea sumă, donându-o fondului.

Comitetul arangiator.

DIVERSE.

Hogea Nassredin Efendi.

Vestitul Hogea Nassredin, care trăia acum trei sute de ani în Asia, în tinerețele sale călătorea mult prin țeară. Ședea când într'un oraș, când într'altul, trăind săracios dar' independent și cu voie bună. Mai târziu se căsătorii, își luă o locuință stabilă și se ocupă cu agricultura. În curând se făcu dascăl, de aceea i-se dete numele de Hogea: dascăl, învățător, maestru. Sunt o mulțime de anecdote asupra acestui Hoge, care se poate numi Tilubuhoglină al Turcilor. Odată împrumută dela vecinul său o căldare. După câteva zile

i-o dete înapoi, împreună cu un vas mic. Pe când vecinul se minuna de această dărnicie, Hogea răspunse, că a fâtat căldarea. Vecinul nu zise nimic, luă căldarea și vasul și plecă acasă. După câțva timp Hogea împrumută earăși căldarea, dar nu o mai dete îndărăt. Vecinul, care așteptase în zadar reînapierea căldării, se duse la Nassredin și-și ceru căldarea. Hogea mirat, îi răspunse: „Amice, căldarea a murit, tu însă să fii sănătos!“ — Atunci vecinul exclamă: — „Dascăle, glumești? Cum poate se moară o căldare?“ — „Lucru ciudat, răspunse Hogea. Tu ai crezut că căldarea a fâtat și acum nu vrei să crezi că a murit. Vecinul nu-l putu contrazice și trebui să plece cu mâinile goale.“

Intr'o zi Hogea se afla în bae, când cineva care îl asemănase cu un cunoscut al său, îi dete o lovitură în ceafă. Hogea se întoarse și de oare-ce nu-l cunoaștea pe acela care îl lovisse, eși din bae și duse pe străin la Kadiu. — Fă-mi, Kadiule, ca să capăt satisfacție dela acesta. Kadiul, care îl cunoștea pe străin, zise cu blândetă: — „Să vedem unde este dreptul tău. Nassredin răspunse: — „Acest om mi-a dat o lovitură, fără nici un motiv. — Pedepsa unei lovituri este o para, zise Kadiul. Omule! Îți ordon să plătești păgubașului o para. Acusatul căută în toate buzunarele, dar' nu găsi nici o para chioară și plecă acasă ca să iee bani. Nassredin așteaptă în cameră, pe când Kadiul începu să scrie. Trecu un ceas și omul cu paraua nu se mai întorcea. Lui Hogea îi păru vremea prea lungă. De odată se apropie de Kadiu, care sta cu capul plecat spre hârtie și-și dete o lovitură sdravână în ceafă. Kadiul, mâniaț foc se întoarse repede și-l întrebă: — „Ce ai făcut?“ — „Hogea răspunse: — „Ce era să fac? De oare-ce am treabă, nu pot să aștept, până când omul va veni cu paraua. Dacă vine, ia tu paraua, pe care ține-o pentru lovitura, ce ț-am dat-o. Zicând astfel, plecă închinându-se adânc.“

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

în Orăștie (Szászváros)

Opuri —
Bilete de log.
Broșuri —
Circularare —
Bil. de vizită
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist.
Placate —
Ord. de dans
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent.
Anunțuri —
Registre —
Imprimate —
Couverte —
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 13 ani și este provăzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de prezent se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.